

Els misteris del sistema immunitari... o com difondre la immunologia en català de manera senzilla, ... però científicament impecable

Els misteris del sistema immunitari. Com protegeix el nostre cos.

ISBN: 978-84-938163-0-8. 73 pàg. Disponible a: <http://breu.bulma.net/?l13298>

Traducció de l'original japonès editat per la *Japanese Society for Immunology (JSI)* a partir de l'edició anglesa titulada *Your amazing immune system – How it protects your body*. ISBN 978-3-00-028073-3.

Comentari de Manel Juan i Otero

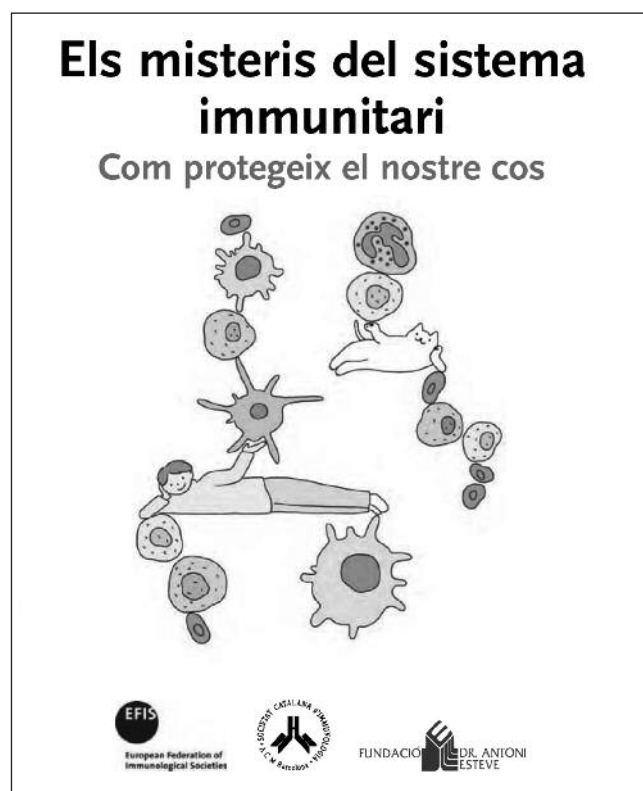
Servei d'Immunologia, CDB. Hospital Clínic. Barcelona.

La divulgació és (i encara potser ho serà més en el futur) una obligació cada vegada més imperativa per a la ciència i els científics. Ja no és suficient amb que allò que fem sigui útil per a tothom, sinó que cada cop més la gent vol entendre què és el que fem els científics, ja que saben que acaba repercutint en les seves vides. I això encara resulta més imperatiu quan parlem de medicina o d'aspectes que tenen a veure amb la nostra salut, ja que la complexitat del coneixement biomèdic obliga a un gran esforç de simplificació però amb precisió dels continguts comunicatius. I entre la biomedicina, la immunologia molt sovint es veu com un camp d'extraordinària complexitat que està només a l'abast del coneixement d'uns pocs. Per això, disposar de material informatiu que expliqui de manera entenedora per a tothom és sens dubte un dels reptes de la immunologia per evitar que sigui sentida com a llunyana per la societat.

En aquest context és on es troba el llibre "Els misteris del sistema immunitari" que a finals de 2010 va ser presentat per la Societat Catalana d'Immunologia (SCI) en la seva versió catalana. El llibre, que inicialment va ser escrit i publicat per la Societat Japonesa d'Immunologia, va ser traduït a l'anglès per impuls de l'EFIS (*European Federation of Immunological Societies*) amb la finalitat que, facilitant-ne la publicació en les diverses llengües europees, pogués arribar a ser llegit per tot tipus de públic

no expert i, molt especialment, pels escolars. Amb aquest repte per endavant, la SCI (tot i no ser membre de dret de l'EFIS) va acceptar la proposta i va buscar com portar a terme la traducció a la nostra llengua. Però la voluntat dels immunòlegs (que van acceptar traduir-lo altruísticament) no era suficient; es necessitava suport econòmic per a sufragar els costos inherents a portar-lo a bon terme (edició, impressió i distribució, principalment); per això, van buscar l'ajut de la Fundació Dr. Antoni Esteve que, de seguida, va prendre com a seu el repte.

Correspondència: Manel Juan i Otero
Servei d'Immunologia. Escala 4, planta 0
Hospital Clínic
c/ Villarroel, 170
08036 Barcelona
Tel. 932 275 463
Fax 934 518 038
Adreça electrònica: mjuan@clinic.ub.es

El cas és que a data de 18 de novembre del 2010, la traducció al català d'aquest llibre esdevingué la primera de les versions europees (fora de l'anglès) traduïda i publicada; i, gràcies a la tasca de la Fundació Dr. Antoni Esteve, començà el camí per arribar a difondre's entre el públic: les sol·licituds de persones individuals, d'instituts de secundària i de biblioteques públiques de Catalunya han fet que ja s'apropi als 2.000 exemplars i puguem dir que la traducció està arribant a gran part del públic potencial, nens d'entre 10 i 16 anys, tot i que també molts adults el troben atractiu com a via per a comprendre els elements més bàsics de com funciona i quina importància té el sistema immunitari. El Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya ha contribuït de manera substancial en aquesta àmplia divulgació.

Al llarg de 73 pàgines, el llibre repassa amb una gran profusió d'il·lustracions (més de la meitat de l'espai emprat són dibuixos) els conceptes més bàsics de com funciona i quins elements componen el sistema immunitari, alhora que explica quin paper central juguen aquests elements immunitaris en malalties com les al·lèrgies, l'autoimmunitat, les infeccions i el càncer. L'edició japonesa la va editar Shinobu Yamashita, del departament d'edició de Yodosha, i les il·lustracions que acompanyen el text, que es mantenen exactament igual en aquesta versió catalana, són a càrrec de Tomoko Ishikawa.

El llibre és clar i entenedor. En cap cas vol ser exhaustiu; al contrari, pretén posar les bases del coneixement en immunologia, de manera assequible i senzilla, però sempre científicament impecable. La traducció ha intentat mantenir l'estil que es mostrava en la versió anglesa (i segurament en la nipona), tot i que en alguns dels casos explicats, on els exemples no tenien una proposta equivalent, la traducció s'ha apropiat a exemples que es poden considerar més propers al que es pot veure i viure a Catalunya.

Si alguna cosa es pot objectar és que els dibuixos tenen un estil més proper al més habitualment emprat per a dirigir-se a nens més petits d'11 anys i que, en un primer cop d'ull, els adolescents catalans consideren que el llibre és "massa infantil" per a ells. Però és només la primera ullada: el contingut exposat és molt precís i si el que es busca és entendre el sistema immunitari i "com protegeix el nostre cos" (com diu la segona part del títol del llibre), la seva lectura ho aconsegueix.

El llibre es distribueix gratuïtament a tot aquell que ho demana a la Fundació Dr. Antoni Esteve i es pot visualitzar en format pdf descarregable des de la seva pàgina web (<http://breu.bulma.net/?113298>).

Per últim, paga la pena remarcar de nou que la traducció al català del llibre és fruit de la col·laboració entre dues entitats que han gaudit del que és treballar plegats de manera eficient: per un costat la Fundació Dr. Antoni Esteve (en especial Fèlix Bosch i Elisabet Serés), que ha mobilitzat les eines de publicació i difusió que coneix, i per un altre els immunòlegs de la SCI (Aura Muntasell, Mariona Pascal i Manel Juan) que, dins de l'Acadèmia, van veure que el seu treball desinteressat traduint el text anglès podria ser una bona eina que permetés fer més visible la immunologia entre els catalans. Ara és l'hora de consolidar la difusió d'aquesta obra que pensem pot ser útil per a tots aquells que volen tenir un mínim coneixement de "Els misteris del sistema immunitari. Com protegeix el nostre cos". Només si la gent coneix la immunologia i arriba a valorar la seva transcendència en la nostra salut, aquesta disciplina sortirà del baix nivell de desenvolupament que presenta a Catalunya i s'acostarà, almenys, al llinar de valoració que gaudeix en l'entorn dels països desenvolupats on, dins de la biomedicina, és una àrea potenciada i considerada molt important.